

iné sa rýchlo utekajú schovať, lebo vraj: „tí štyria psi sú obrovskí a určite ich uhryznú“, všetci nás oslovujú teta, ujo... a my sa predierame hlúčkikom, či vlastne hlukom detí do stredu telocvične a začíname prednášku o psoch vodiacich, asistenčných, signálnych, canisterapeutických. Deti sa ešte dosýta pohrajú so psami a my sa pomaly lúčime a odchádzame domov.

A ja znovu nabieram odvahu a postrčená kamarátom sa pýtam, či by nebolo možné chodiť sem so psom. Má urobenú skúšku, dodržiava hygienické návyky - býva s nami v paneláku, túto činnosť chcem robiť ako dobrovoľnú, bez nároku na honorár, pes bude očesaný a čistý, má pravidelné očkovania a odčervenia, aj pipetku proti vonkajším parazitom... Bojujem, ako sa

Zložili sme canisterapeutické skúšky, sme canisterapeutický tím!

V ten deň som sa nedokázala prestať usmievať. Cesta z Bratislavy do Třemošné u Plzně teda nebola zbytočná, prešli sme testami obecně prospěšné společnosti Pomocné tlapy!

Bola to pre mňa naozaj obrovská radosť, akési zadostučinenie, príjemný pocit, že všetku námahu, energiu, lásku a pozornosť, ktorú som vložila do psa, ktorý k nám domov prišiel ako trojročný vlastne náhodou (nečekan, nezván), sa mi aspoň trochu vráti, môj pes Sardy nebude len taký obyčajný „gaučák“! Vrhla som sa do nadšeného obvolávania ústavov, domovov, kde som však vždy dostala rovnakú odpoveď: „Veľmi ďakujeme a ceníme si vašu snahu, ale naše zariadenie, žiaľ, nie je na túto činnosť usposobené.“

Až jedného dňa zavolať kamarát. Robia v jednom zariadení prednášku o rôznom výcviku psov, či nechcem prísť. Kedysi som spolu s ním a aj jeho manželkou cvičila vodiacich psov pre nevidiacich a na prednášky sme (vychovávatelia a výcvikári - samozrejme aj so psami) ako dobrovoľníci chodievali takmer každý týždeň do všetkých typov škôl. Táto činnosť ma nesmierne bavila, tešila som sa na každú takúto akciu a myslím, že deti tiež, keďže im vždy odpadla nejaká tá hodina matematiky, či obľúbenej

chémie, fyziky... S radosťou som súhlasila. Priznám sa, bol to zvláštny pocit vstúpiť do budovy, kde sú chodby tiché, každé dvere zamknuté, okná zavreté a podlaha sa len tak blyští od čistoty a dezinfekcie. V škole nás vždy vívalo množstvo detí, boli ich plné chodby a triedy, tu nás vedie chodbou vyzdobenou detskými kresbičkami len sám ujo vychovávateľ. No zrazu odomyká aj posledné dvere, a náhle sa ozýva krik, dvere sa rázne otvárajú a z nich vybiehajú deti a je to zase ako v škole, niektoré sa vrhajú ku psom,

dá, no už vopred vnútorne zmierená, že to zase nevyjde tak, ako to nevyšlo už nespočetne veľa krát doposiaľ, a nechce sa mi veriť, že ujo Miro hovorí: „Prečo nie, spýtam sa riaditeľky a zavolám.“ No a odvtedy tam chodíme už rok a pol, každú nedeľu poobede, ak práve nemáme psiu výstavu či skúšku. O rok neskôr sa k nám pripojila aj fenčka chesapeake bay retrievera - Bethanny Balajne, ktorú si kúpil ako 9mesačnú môj kamarát Rasto práve v Čechách. Na ďalšie skúšky sme už teda

išli spolu, každý so svojím psom. Ja na každoročné pretestovanie a Rasťo na prvý test. Obidvaja sme rovnako trpeli, či skúšku psi spravia, prečkali sme čakanie na výsledok skúšobnej komisie a obidvaja sme skúšky urobili!! Bol to pre nás obidvoch zase jeden z nezabudnuteľných dní, lebo viem, ako veľmi veľa práce odviezol aj on so svojím psom, ako sa jej trpezlivo venoval, ako aj on chce, aby jeho pes niečo dokázal, aby nežiarila len na výstavách, ale aj pri skúškach (či už poľovných, ale aj canisterapeutických). A napokon sledovať samotnú Betyнку, ako sa zo šteniatka mení na krásnu, vyrovnanú a šikovnú psiú dámu, myslím, že psíčkarom netreba tento pocit ani veľmi popisovať. Priznám sa, canisterapiu som si vždy predstavovala akosi zidealizovane: prídem medzi deti so žiarivo čistým psom. Deti sa k nemu nadšene vrhnú, pes bude vrtieť chvostom, vychovávateľa a ošetrovateľa budú mať od radosti slzy v očiach, pretože deti, ktoré nekomunikovali, náhle komunikovať začnú, deti, ktoré pomýšľali na útek, si to razom rozmyslia, pretože v nedeľu k nim predsa chodí PES! Deti s poruchami čítania si náhle budú čítať knižky o zvieratkách, deti s poruchou písania si začnú viesť denníček opisujúc zážitky z canisterapie no a samozrejme, keď budeme odchádzať, budú nám mávať a uisťovať sa, či nabudúce ozaj prídeme... Niečo z toho naozaj prežívame, no už neverím na zázraky. Samozrejme, psi chodia za deťmi odblšení, odčervení a očkovaní. Čistí sú tiež, ale v rámci možností, myslím si, že nie je reálne okúpať psa pred každou návštevou. Pretože sme mali konflikty

s upratovačkami, ktorým vadili chlpy, stretávame sa vždy v nedeľu poobede, kedy sú deti vonku na dvore. Tak sa teda nevyskytujú po dlážke chuchvalce chlpy, za čo sú nám panie upratovačky isto veľmi povďačné. Psi ozaj vrtia chvostami, šťastní, že získali toľko pozornosti, deti sa ozaj uisťujú, či nabudúce prídeme, no deti, ktoré nekomunikujú, alebo majú poruchy s čítaním a písaním, zrejme naozaj nezachránia návšteva psa raz do týždňa. Mám také tušenie, že aj psi vedia, načo tam idú, lebo keď zastaneme s autom pred bránou, sami utekajú ku vhodovým dverám a vrtiac chvostom uprene pozerajú dnu. A v budove sa z nich náhle stanú psi vodiaci, lebo nás sami vedú k ďalším a ďalším dverám, až sa odomknú posledné, to už vychádzame na dvor, k nám sa už rútia deti, kričiac: tetaaaa, ujooooo! Náhle sú psi uprostred krdľa detí, ktoré sa im vešajú okolo krku, hladia ich a pusinkujú a do tejto aktivity sa všemožne snažia - aj keď treba priznať, že len so slabým úspechom - zapojiť aj vychovávateľov, ktorí si prosbu vypočujú, no vždy zjednajú kompromis: pohladenie bude, ale bez tej pusinky na psí čumák. Keď už sme pri vychovávateľoch: máme veľké šťastie, lebo sú nesmierne láskaví a kamarátski nielen ku svojim zverencom, ale aj k našim psom. Niektorí z nich majú sami doma psov, takže vedú deti k správne mu vzťahu k živým tvorom. A naši psi sa na nich tešia celkom tak, ako na deti. Pretože sa tu deti veľmi často menia a nepobudnú tu dlhšie časové obdobie, funkcia psov je viac spoločenská, než liečebná. Pri príchode sa deti so psami zvitajú a nasleduje obvyklé hašterenie, ktoré dieťa má

psa ako prvé, koľko kolečiek môže prejsť - psi si už totiž zvykli, že v túto dobu majú viacerých majiteľov, ktorí s nimi chodia dokolečka-dokola po ihrisku, psi niekedy skúšajú filmovať únavu, čo im deti uveria a s vážnou tváričkou nám oznamujú, že musíme oddychovať, lebo „havkovia už nevládzu!“ No nejako sa nám vždy havkov podarí presvedčiť, aby pokračovali v ceste, lebo na nich už nedočkavo čakajú ďalšie deti. Počas našich návštev vznikajú z môjho pohľadu tri skupinky detí. Prvou z nich sú tie, ktoré psov letmo pohľadia, prípadne ich existenciu ani nevnímajú, druhou sú deti, ktorým sa páči Sardy, no a tou treťou sú zase fanúšikovia Betyny, pretože, ako povedal Robko: „jej tak žiaria oči.“ V štandarde má totiž uvedené tzv. „jantárové oko“, ktoré je odlišné farbou od očí iných psov. Sú tu ale aj deti, ktoré sa veľmi boja psov. Pár krát sme kvôli nepriazni počasie mali canisterapiu v herni a deti práve olovralovali (svačina).

„A naši psi? Po každej terapii zaspia v aute po ceste domov tvrdým spánkom.“

Pre môjho psa nadišla jeho chvíľa. Nahodil psie oči a spustil potoky slín. Deti samozrejme uverili jeho žalostnému pohľadu a začali ho krmíť olovralom. (Akože to znie jedna zo zásad

výchovy psa? Neučiť psa žobrať od stola?) Mário ani za svet nechcel mať psovi jesť z ruky, bál sa pohryznutia. Darmo ho deti presviedčali a ukazovali mu, že ani im pes neublížil. Chlapček znova a znova približoval ruku s kúskom chleba ku psej papuli, no vždy ju znova odtiahol. Nakoniec teta vychovávateľka vymyslela liek. Zavrel oči a pes si jedlo zobral. Keď otvoril oči a chlieb na ruke nenašiel, nechcel uveriť tomu, že mu pes neublížil. Odvtedy sa krmíť psa nebál. A naši psi? Tí síce po každej terapii zaspia v aute po ceste domov tvrdým spánkom, cez týždeň im dobíjame energiu dlhými vychádzkami v lese a o týždeň už zase sami utekajú k bráne, vrtiac chvostom a pozerajú dovnútra. Pretože nie je možné získať písomný súhlas rodičov na zverejnenie fotografie detí so psami na našich stretnutiach, priložili sme aspoň fotografiu našich dvoch canisterapeutických tímov: Jana a pes Sardy (golden retriever) a Rasťo a Bethanny Balajne - po domácky Betyнка (chesapeake bay retriever). Na záver chcem vyjadriť moju úprimnú vďaka členom obecne prospěšné spoločnosti Pomocné tlapky za ich nesmiernu podporu a ochotu pomôcť, poradiť, kamarátom Jarovi a Zdenke Čermákovým, pani riaditeľke a všetkým vychovávateľom Detského diagnostického centra, ktorí nám umožňujú pravidelné návštevy v ich zariadení, deťom, ktoré sa na nás tešia. V neposlednom rade aj našim psom, bez ktorých trpezlivosti a priateľskosti k ich detským kamarátom by nebola canisterapia tou pravou canisterapiou.

Jana Kožíková
dobrovoľník-canisterapeut
Pomocných tlapiek
o.p.s. www.pomocnetlapky.cz